

KHUNG CHƯƠNG TRÌNH

Hướng dẫn thực hành khám bệnh, chữa bệnh đối với chức danh
Y sĩ y học cổ truyền để cấp giấy phép hành nghề với phạm vi
hành nghề Y học cổ truyền

(Ban hành kèm theo Quyết định số 661 /QĐ-BVĐKĐA ngày 25 / 4 /2024
của bệnh viện đa khoa Đông Anh)

I. ĐỐI TƯỢNG THỰC HÀNH

1. Đối tượng

- Có văn bằng tốt nghiệp chương trình đào tạo Y sĩ y học cổ truyền.
- Chưa được cấp chứng chỉ hành nghề.
- Tự nguyện tham gia thực hành bệnh viện.

2. Thời gian thực hành: 09 tháng.

3. Địa điểm thực hành: Tại Bệnh viện đa khoa Đông Anh.

II. MỤC TIÊU KHOÁ HỌC

1. Mục tiêu chung

Sau 09 tháng học viên đi thực hành tại Bệnh viện phải thực hiện được các chức năng nhiệm vụ của chức danh Y sĩ y học cổ truyền dưới sự giám sát của Bác sĩ của khoa được phân công hướng dẫn thực hành, với mục tiêu sau:

2. Mục tiêu cụ thể

2.1. Kiến thức:

- Hiểu, nắm bắt được nội dung cơ bản các quy định, nội quy của Nhà nước, của Ngành và Bệnh viện đối với chức danh Y sĩ y học cổ truyền.
- Đủ năng lực thực hiện khám, chẩn đoán, điều trị bệnh thường gặp tuyến cơ sở bằng phương pháp dùng thuốc và không dùng thuốc y học cổ truyền.
- Phát hiện, chẩn đoán, tiên lượng bệnh cấp cứu, chuyển người bệnh đến cơ sở y tế phù hợp.
- Hiểu biết và nhận biết được liệu, thuốc được liệu và vị thuốc y học cổ truyền

2.2. Kỹ năng

- Thực hiện kỹ năng khám bệnh y học cổ truyền (tứ chẩn, bát cương, bát pháp) để kê đơn điều trị.
- Thực hiện một số kỹ năng sơ cứu ban đầu.
- Thực hiện được kê đơn thuốc được liệu, thuốc cổ truyền và kê đơn điều trị một số bệnh cấp cứu.
- Thực hiện được các kỹ thuật chuyên môn cơ bản của y học cổ truyền được quy định tại Thông tư số 32/2023/TT-BYT ngày 31/12/2023 của Bộ Y tế.
- Biết sử dụng một số cây thuốc nam thiết yếu quy định của Bộ Y tế.

2.3. Thái độ

- Tuân thủ đúng các quy định của Pháp luật, thực hiện nghiêm túc các quy định về đạo đức nghề nghiệp, Thực hiện quy tắc ứng xử trong quan hệ giữa người thầy thuốc với người bệnh, người nhà người bệnh và đồng nghiệp.

- Có ý thức thực hiện nghiêm các quy định, quy trình kỹ thuật Bệnh viện.

III. KHUNG CHƯƠNG TRÌNH THỰC HÀNH

Trong quá trình thực hành kỹ thuật chuyên môn, người thực hành được tập huấn các quy định về:

+ Luật về khám bệnh, chữa bệnh,

+ Quy chế chuyên môn,

+ Đạo đức hành nghề,

+ An toàn người bệnh,

+ Kỹ năng giao tiếp và ứng xử của người hành nghề khám bệnh, chữa bệnh.

Với tổng thời lượng 10 buổi (mỗi buổi 4 tiết)

Thời gian tập huấn này được tính vào tổng thời gian thực hành khám bệnh, chữa bệnh là 09 tháng.

1. Thời gian thực hành tại các khoa như sau

STT	Khoa lâm sàng thực hành	Nội dung	Thời gian
1	Hồi sức Cấp cứu	Thực hành hành nghề khám, chữa bệnh	3 tháng
2	Khoa YHCT	Thực hành hành nghề khám, chữa bệnh	06 tháng
	Tổng		09 tháng

2. Nhiệm vụ của các khoa Lâm sàng và người hướng dẫn thực hành

2.1. Khoa Lâm sàng

- Hướng dẫn Nội quy của khoa/phòng cho học viên đến thực hành tại khoa.
- Phân công Bác sĩ hướng dẫn thực hành theo Quyết định của Bệnh viện.
- Phân trực cho học viên: Theo lịch trực của Bác sĩ phân công hướng dẫn thực hành.
- Quản lý học viên trong giờ thực hành, chấm công hàng ngày, hướng dẫn, giám sát học viên thực hành.

- Xây dựng nội dung hướng dẫn thực hành cho Y sỹ y học cổ truyền thực hành theo khung chương trình đã ban hành.

2.2. Người hướng dẫn thực hành

- Tuân thủ sự phân công hướng dẫn thực hành của bệnh viện.
- Thực hiện đúng quy chế chuyên môn, nội quy bệnh viện và các quy định của Nhà nước.

- Có trách nhiệm hướng dẫn người thực hành khám chữa bệnh theo đúng quy định để đạt kết quả theo yêu cầu.

- Bảo đảm an toàn cho người bệnh trong quá trình hướng dẫn thực hành.
- Theo dõi đánh giá và nhận xét kết quả thực hành của người thực hành theo nội dung đã được phân công vào sổ tay lâm sàng của học viên và chịu trách nhiệm về nội dung nhận xét của mình.
- Chấm điểm thực hành (*Bệnh án và thủ thuật*) khi học viên kết thúc thời gian thực hành ở khoa mình hướng dẫn.

3. Nhiệm vụ của người thực hành

- Người thực hành (Y sỹ y học cổ truyền) được khám bệnh, chữa bệnh trực tiếp trên người bệnh, thực hành việc kê đơn thuốc dưới sự giám sát của người hướng dẫn thực hành, tuyệt đối tuân thủ theo hướng dẫn của người hướng dẫn thực hành.
- Tuân thủ quy chế chuyên môn, nội quy bệnh viện và các quy định của Nhà nước.
- Bảo đảm an toàn cho người bệnh trong quá trình thực hành, giữ bí mật thông tin của người bệnh, của cơ sở khám bệnh, chữa bệnh trong quá trình thực hành.
- Không được tự ý ký đơn thuốc, ký tên trong hồ sơ bệnh án điều trị, không được tự ý thực hiện các thủ thuật, kỹ thuật khi chưa được người hướng dẫn cho phép.
- Trong quá trình tham gia thực hành tại các khoa lâm sàng, người tham gia thực hành phải đảm bảo đạt được các chỉ tiêu thực hành của từng khoa.
- Sau khi kết thúc thực hành tại mỗi khoa lâm sàng, người tham gia thực hành (Y sỹ y học cổ truyền) phải:
 - + Xin xác nhận của của Lãnh đạo khoa và Bác sỹ hướng dẫn thực hành vào sổ tay lâm sàng (thực hành).
 - + Làm 1 Bệnh án và thực hiện 1 thủ thuật (*quy định ở phần thực hành lâm sàng*) để chấm điểm.
- Thực hiện các nghĩa vụ ghi trong hợp đồng thực hành khám bệnh, chữa bệnh.

IV. TÀI LIỆU GIẢNG DẠY

1. “Hướng dẫn quy trình kỹ thuật chuyên ngành y học cổ truyền” của bệnh viện đã ban hành năm 2022.
2. Bệnh học nội khoa Y học cổ truyền, Trường Đại học Y Hà Nội (năm 2020), Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.
3. Nguyễn Nhược Kim, Trần Quang Đạt (2013), Châm cứu và các phương pháp chữa bệnh không dùng thuốc, Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.

V. PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC

- Dạy học bên giường bệnh (Bedside Teaching - BST): Học viên thực hành hỏi bệnh và thăm khám trên giường bệnh với sự giám sát của bác sỹ hướng dẫn thực hành.
- CBL (Case Based Learning: học dựa trên tình huống): Bác sỹ hướng dẫn thực hành đưa ra tình huống lâm sàng thực tế, người thực hành thảo luận nhóm áp dụng kiến thức đã học vào cách giải quyết vấn đề.

1. Thực hành Lâm sàng

1.1. Chỉ tiêu thực hành khám, chữa bệnh Y học cổ truyền

1.1.1. Tham gia tiếp nhận, khám bệnh, chẩn đoán, làm hồ sơ bệnh án, điều trị bệnh nhân mắc bệnh thường gặp ở khoa Y học cổ truyền với yêu cầu cụ thể như sau:

STT	Bệnh thường gặp ở khoa Y học cổ truyền	Chỉ tiêu
1	Đau vai gáy	02
2	Đau thần kinh hông to	02
3	Đau lưng	02
4	Di chứng tai biến mạch máu não	01
5	Thoái hóa khớp gối	02
6	Hội chứng cổ vai cánh tay	02
7	Liệt dây TK số VII ngoại biên	01
8	Viêm quanh khớp vai	02

1.1.2. Thực hiện các thủ thuật thông thường ở khoa Y học cổ truyền

STT	Danh mục thủ thuật	Chỉ tiêu	Mức độ đạt		
			Kiến tập	Phụ	Tự làm
1	Điện châm điều trị đau do thoái hoá khớp	2			X
2	Điện châm điều trị liệt VII ngoại biên	1			X
3	Điện châm điều trị đau lưng	2			X
4	Điện châm điều trị đau thần kinh tọa	5			
5	Điện châm điều trị hội chứng vai gáy	5			X
6	Điện châm điều trị liệt nửa người sau tai biến mạch máu não	3			X
7	Điện châm điều trị viêm quanh khớp vai	2			X
8	Hào châm điều trị đau do thoái hoá khớp	2			X
9	Hào châm điều trị đau lưng	2			X
10	Hào châm điều trị đau thần kinh tọa	2			X
11	Hào châm điều trị hội chứng vai gáy	2			X
12	Hào châm điều trị liệt nửa người sau tai biến mạch máu não	1			X
13	Hào châm điều trị liệt VII ngoại biên	1			
14	Xoa bóp bấm huyệt điều trị liệt nửa người do tai biến mạch máu não	3			X
15	Xoa bóp bấm huyệt điều trị hội chứng thắt lưng - hông	5			X
16	Xoa bóp bấm huyệt điều trị liệt dây thần kinh số VII ngoại biên	1			X
17	Xoa bóp bấm huyệt điều trị đau lưng	3			X

18	Xoa bóp bấm huyệt điều trị viêm quanh khớp vai	3			X
19	Xoa bóp bấm huyệt điều trị hội chứng vai gáy	5			X
20	Cứu điều trị liệt dây thần kinh số VII ngoại biên thể hàn	2			X
21	Cứu điều trị đau vai gáy cấp thể hàn	1			X
22	Cứu điều trị đau lưng thể hàn	1			X
23	Cứu điều trị đau thần kinh tọa thể phong hàn	1			X
24	Giác hơi điều trị các chứng đau	10			X
25	Thủy châm	05			X

1.2. Chỉ tiêu thực hành khám, chữa bệnh Hồi sức cấp cứu

1.2.1. Tham gia tiếp nhận, khám bệnh, chẩn đoán, làm hồ sơ bệnh án, điều trị bệnh nhân mắc bệnh Hồi sức cấp cứu thường gặp với yêu cầu cụ thể như sau:

STT	Bệnh HSCC thường gặp	Chỉ tiêu
1	Chẩn đoán và xử trí ban đầu Ngừng tuần hoàn	02
2	Định hướng và xử trí ban đầu ngộ độc cấp	02
3	Chẩn đoán và xử trí ban đầu Hôn mê	02
4	Chẩn đoán và xử trí phản vệ	02
5	Chẩn đoán và xử trí ban đầu Suy hô hấp cấp	02

1.2.2. Thực hiện các thủ thuật HSCC thông thường

STT	Tên thủ thuật	Chỉ tiêu	Mức độ đạt		
			Kiến tập	Phụ	Tự làm
1	Đặt Nội khí quản	02		X	
2	Ép tim ngoài lồng ngực	02			X
3	Bóp bóng qua Mask	04			X
4	Thở Oxy qua Mask	04			
5	Thở Oxy qua ống NKQ, qua mở khí quản.	04			X
6	Rửa dạ dày	02		X	

VI. KIỂM TRA VÀ XÁC NHẬN QUÁ TRÌNH THỰC HÀNH

Sau khi kết thúc thời gian thực hành, cơ sở hướng dẫn thực hành phải tổ chức đánh giá quá trình thực hành và xác nhận thực hành theo mẫu ban hành tại Nghị định 96/2023/NĐ-CP ngày 30/12/2023 của Chính phủ.

Lượng giá quá trình

- Kỹ năng:

+ Mini-CEX (Mini-Clinical Evaluation Exercise) trên người bệnh thật: 01 lần/khoa.

- Kiến thức

+ Khám, chữa bệnh: Làm 1 bệnh án (*bệnh được quy định ở phần thực hành lâm sàng*); chấm qua bảng kiểm hồ sơ bệnh án.

+ Kỹ năng thực hiện thủ thuật: qua bảng kiểm thực hiện thủ thuật

- **Thái độ:** phản hồi từ bác sĩ, điều dưỡng; bác sĩ trưởng khoa, điều dưỡng trưởng, người bệnh khi kết thúc mỗi chuyên khoa.

Lượng giá kết thúc:

- Là điểm của 2 phần Bệnh án và thực hiện thủ thuật: theo thang điểm 100.

+ Điểm làm Bệnh án: là tổng điểm trung bình cộng của điểm Bệnh án các khoa lâm sàng mà học viên tham gia thực hành.

+ Điểm thực hiện thủ thuật: là tổng điểm trung bình cộng của điểm thực hiện thủ thuật ở các khoa lâm sàng mà học viên thực hành.

- Điểm đạt: là tổng điểm trung bình cộng của mỗi phần đạt từ 70 điểm trở lên

• Công cụ lượng giá

- Bảng kiểm mini-CEX: lượng giá Kỹ năng

- Bảng kiểm Bệnh án : lượng giá Kiến thức

- Các bảng kiểm về thủ thuật: lượng giá Kiến thức .

VII. TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Quyết định 5013/QĐ-BYT ngày 01 tháng 12 năm 2020 “Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh theo y học cổ truyền kết hợp với y học hiện đại”.

2. Thông tư số 32/2023/TT-BYT ngày 31 tháng 12 năm 2023 Thông tư quy định chi tiết một số điều của Luật Khám bệnh, chữa bệnh.

3. Nghị định số 96/2023/NĐ-CP ngày 30/12/2023 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật Khám bệnh, chữa bệnh.

4. “Hướng dẫn quy trình kỹ thuật chuyên ngành y học cổ truyền” của bệnh viện đã ban hành năm 2022.

5. Bệnh học nội khoa Y học cổ truyền, Trường Đại học Y Hà Nội (năm 2020), Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.

6. Nguyễn Nhượng Kim, Trần Quang Đạt (2013), Châm cứu và các phương pháp chữa bệnh không dùng thuốc, Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.

7. Dược học cổ truyền, Bộ y tế (năm 2020) Nhà xuất bản Y học, Hà Nội.

8. Quyết định 5013/QĐ-BYT ngày 01 tháng 12 năm 2020 “Hướng dẫn chẩn đoán và điều trị bệnh theo y học cổ truyền kết hợp với y học hiện đại”.

học luân khoa để học viên được học các kỹ năng và tình huống lâm sàng. KTV Xét nghiệm y học mới tham gia trực và học tập ngoài giờ hành chính cùng người hướng dẫn.

- Tại mỗi khoa lâm sàng, KTV Trưởng cần phân công người hướng dẫn thường xuyên hỗ trợ, động viên để KTV Xét nghiệm y học mới tự tin và hăng say học tập.

- Thông qua theo dõi thực hành hàng ngày của KTV Xét nghiệm y học mới, người phụ trách đào tạo và người hướng dẫn có kế hoạch sắp xếp, hỗ trợ để KTV Xét nghiệm y học mới hoàn thành chỉ tiêu, nội dung học tập tại mỗi khoa.

- KTV Xét nghiệm y học mới thực tập tại các khoa lâm sàng, được phân công theo nhóm làm việc cùng với nhân viên trong khoa. Ngoài ra, KTV Xét nghiệm y học mới phát huy tính tự chủ, tự học và vận dụng kinh nghiệm đã học vào việc chăm sóc người bệnh.

- Khi học thực hành, lâm sàng, người hướng dẫn yêu cầu học viên đọc trước, nêu ý kiến thảo luận về các vấn đề lý thuyết liên quan, về quy trình, bảng kiểm thực hành. Sau đó học viên thực hành dưới sự hướng dẫn, hỗ trợ của người hướng dẫn. Trong khi học thực hành lâm sàng, học viên sử dụng bảng kiểm để tự đánh giá theo nhóm.

- Sau khi học mỗi bài thực hành: Người hướng dẫn yêu cầu học viên/nhóm học viên thực hành với sự quan sát của người hướng dẫn và các học viên khác, sau đó thảo luận, đưa ý kiến phản hồi giúp học viên/nhóm học viên tiếp tục học tập để hoàn thiện kỹ năng.

10. ĐÁNH GIÁ VÀ CẤP GIẤY XÁC NHẬN QUÁ TRÌNH THỰC HÀNH

10.1. Phương pháp đánh giá

- Lượng giá thực hành: bảng kiểm sau khi hoàn thành từng nội dung.

10.2. Giấy xác nhận quá trình thực hành

- Học viên sau khi hoàn thành chương trình đào tạo, đạt các yêu cầu theo phương pháp đánh giá như mô tả tại điểm 10.1 ở trên.

- Sau khi có nhận xét bằng văn bản của người hướng dẫn thực hành đối với người thực hành, người đứng đầu cơ sở khám bệnh, chữa bệnh cấp Giấy xác nhận quá trình thực hành theo quy định.